

Vogels, vogelaars en vogelonderzoek in Zeeland

Een 'avifauna' zoals nog niet eerder gemaakt is in Nederland. De Avifauna Zeelandica is een unieke combinatie van een traditionele avifauna(lijst) en boeiende hoofdstukken over specifiek Zeeuwse vogelonderwerpen. In een tweedelige uitgave in een luxe cassette.

De *Avifauna Zeelandica* is tot stand gekomen met de hulp van tientallen vrijwilligers, waaronder Henk Castelijns. Al sinds eind jaren zeventig houdt hij de vogelstand in zijn omgeving nauwkeurig bij. Dat levert nuttige gegevens op over het verschijnen en verdwijnen van vogels. Daarnaast leverde hij een belangrijk aandeel aan de teksten voor de avifauna. Marwa Kavelaars sprak met Henk over zijn bijdrage en de totstandkoming van de *Avifauna Zeelandica*.

Hoe begon het?

'Peter Meininger en Eric Martijn kwamen in het najaar van 2018 met het idee om een avifauna voor Zeeland te maken. Ze hebben een groep vrijwilligers bij elkaar geroepen om te helpen en vervolgens kreeg ieder een aantal soorten om over te schrijven.'

Hoe ging dat proces in zijn werk?

'Het begon allemaal met het zoeken naar gegevens. Een behoorlijke klus. Voor de ene soort ging dat makkelijker dan voor de andere. Soms moesten we voor niet gepubliceerde gegevens de archieven induiken.

Daar vonden we rapporten van vogelaars die in de jaren vijftig al begonnen waren met het opschrijven van de vogelstanden. Dat leverde een goed beeld op van hoe het vroeger was. Andere keren moest ik mensen persoonlijk benaderen om een volledig beeld te krijgen van het aantal broedvogels, of om slaapplekken te weten te komen. Zo merk je hoe belangrijk het is dat de informatie ergens centraal geregistreerd staat, zodat het makkelijk gebruikt kan worden. Als de gegevens eenmaal verzameld waren, was het een kwestie van opschrijven, zo zorgvuldig en volledig mogelijk. Als redacteur ging Peter vervolgens rigoureus door onze teksten en zorgde dat alles in zijn geheel een goed gestroomlijnd boek werd.'

Waarom is dit soort informatie belangrijk?

'Er is zoveel veranderd de afgelopen decennia. Zo blijkt uit tellingen in west Zeeuws-Vlaanderen dat er in de jaren zestig behoorlijk veel Waterhoentjes waren. Ik ben ze gaan tellen vanaf de jaren negentig en constateerde na de eeuwwisseling een

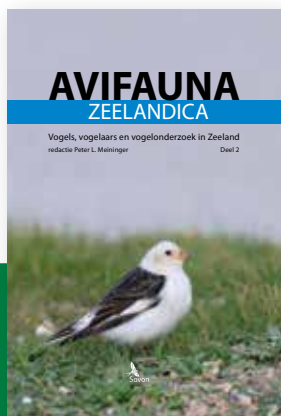
dramatische afname van het aantal overwinteraars en broedparen. Dat het aantal vroeger echt zoveel hoger lag, wist ik niet en was bij de meeste mensen helemaal uit het geheugen verdwenen. Het beschrijven van dat soort veranderingen is belangrijk, want het verschijnen en verdwijnen van soorten zijn goede indicatoren van hoe het er met het landschap voorstaat.'

Waarom zou je iedereen willen aanraden om de *Avifauna Zeelandica* aan te schaffen?

'We hebben ontzettend veel informatie bij elkaar gebracht, van bijzondere tot algemene soorten. Zo hebben we vastgelegd hoe de vogelstanden de laatste veertig tot zestig jaar veranderd zijn. Daarnaast staat het boordevol fantastische foto's van Zeeuwse fotografen, allemaal genomen in Zeeland. En dan heb ik het nog niet eens gehad over de geweldige inleidende hoofdstukken. Die zijn niet alleen geschreven door deskundige vogelaars, maar ook door historici en landschapsdeskundigen. Al met al was het een hele klus, maar het resultaat is prachtig.'

Medeauteur Henk Castelijns weegt hier een Kleine Zilverreiger.

✂ Foto: Jaap Poortvliet

De *Avifauna Zeelandica* ligt voor een prijs van 59,50 euro in de winkel en is verkrijgbaar in de webshop van Sovon. Leden krijgen 10 euro korting. Tot 15 oktober geldt een speciale voorintekeningprijs van 44,50 euro. Kijk op sovon.nl/az voor meer informatie.